

RAPPORT

**NATURENS
RIGE**

Status for fjernvarmeværkernes omstilling til vedvarende energi 2022

■

Indholdsfortegnelse

1. Forventning 2022	3
2. Resultat 2022	3
3. Biogas i naturgasnettet	4
4. Fjernvarmebrugere	5
5. Forventning 2023	6
6. Fjernvarmepriser.....	6
Bilag 1:.....	8

1. Forventning 2022

I 2021 endte andelen af vedvarende energi (VE) på varmekærerne i Ringkøbing-Skjern kommune på 76,0 %, hvilket var et mindre fald fra 77,4% året før. Faldet skyldtes et større varmebehov, der primært blev dækket med fossil varmeproduktion.

Da der ikke er sket større ændringer i fjernvarmeproduktionen i Ringkøbing-Skjern kommune, i 2022, er det primært forventninger til indkøring/justeringer af tidligere etablerede varmeproduktionsanlæg, der kan øge VE-andelen i 2022. Dette er baggrunden for at administrationen har haft de samme forventninger til 2022, som der var forventet i 2021. Her var forventningen at VE-andelen endte på 79-80%.

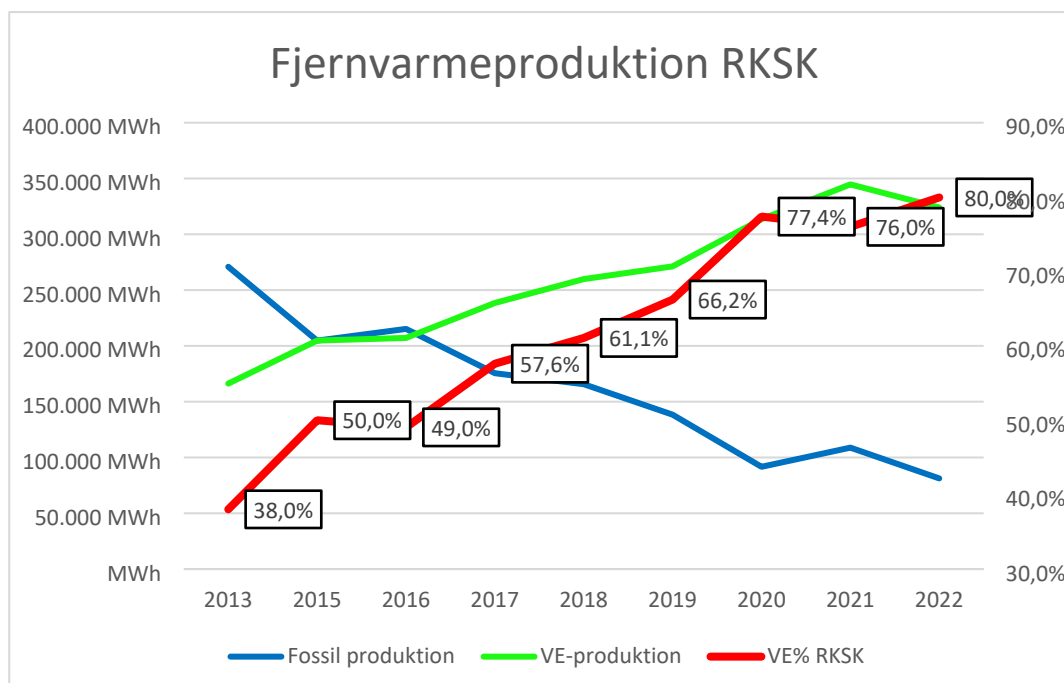
Forventningen til 2022, var derfor på niveau med resultatet for 2021, det vil sige 76-78% VE, men muligvis højere, hvis 2022 blev et mildere år.

2. Resultat 2022

Året 2022 har haft færre graddage¹, end 2021, dette har medført et lavere varmebehov i 2022 end 2021.

Resultatet af dette er, at VE-andelen er steget til 79,95 % i 2022. Både den samlede fossile produktion og VE-produktion er faldet i 2022 sammenlignet med 2021.

El-produktionen på varmekærerne indgår ikke i denne opgørelse. El-produktionen er på ca. 18% VE. Elproduktionen vil aftage i takt med at flere varmepumper installeres.

¹ [Graddage](#) er et mål for, hvor koldt det har været og hvor meget energi der bruges til rumopvarmning. En graddag er et udtryk for en forskel på 1°C mellem den "indvendige" døgnmiddeltemperatur på 17°C og den udvendige døgnmiddeltemperatur i et døgn. Døgnets graddagetal udregnes derfor som forskellen mellem 17°C og den udvendige døgnmiddeltemperatur.

Figur 1: Udvikling i VE og fossil fjernvarmeproduktion og procentvis VE-andel.

Enkelte værker havde i 2022 en tilbagegang i VE-andelen, andre havde fremgang. De enkelte værkers VE-andel fremgår af tabel 1. tabellen viser også de enkelte værkers vægtning i regnskabet. Vægtningen er baseret på varmeværkerens varmeproduktion i 2022.

Tabel 1: Udvikling i VE på de enkelte varmeværker i Ringkøbing-Skjern kommune

Varmeværk VE%	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Vægtning 2022
Hemmet Varmeværk	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,9%
Tarm Varmeværk	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,8%	99,8%	100,0%	100,0%	13,7%
Lem Varmeværk	72,3%	77,1%	76,2%	80,0%	76,5%	84,2%	84,2%	99,0%	97,5%	8,4%
Spjald Fjernvarmевærk	0,0%	0,0%	51,6%	87,5%	83,8%	97,3%	96,1%	91,2%	96,1%	4,6%
Skjern Fjernvarmecentral	73,4%	86,8%	87,9%	93,8%	94,5%	94,4%	95,5%	92,4%	95,6%	19,2%
Ørnhøj-Grønbjerg Kraftvarme		20,2%	20,0%	46,4%	92,7%	94,3%	95,9%	86,9%	92,7%	1,1%
Troldhede Varmeværk	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	63,6%	76,3%	87,5%	1,2%
Hvide Sande Fjernvarme	5,0%	25,9%	20,5%	19,7%	26,5%	49,6%	92,4%	83,2%	82,2%	10,0%
Tim Kraftvarmевærk	18,5%	19,9%	18,7%	18,7%	22,0%	70,3%	76,5%	63,4%	70,6%	2,2%
Videbæk Energiforsyning	6,1%	29,7%	13,1%	64,7%	69,7%	68,6%	77,1%	66,3%	63,7%	11,1%
Ringkøbing Fjernvarmевærk	7,6%	17,9%	15,7%	17,6%	21,0%	27,2%	42,4%	43,5%	54,9%	27,7%
Ringkøbing Fjernvarmевærk (Kloster)*	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	71,1%			-
Aadum Kraftvarmевærk**	3,7%	99,6%	99,8%	99,8%	98,8%					-
RKSK fjernvarme total***	38,0%	50,1%	49,1%	57,6%	61,1%	66,2%	77,4%	76,0%	80,0%	

* Kloster er fortsat et særskilt fjernvarmeområde uden fysisk forbindelse til Ringkøbing

** Udgået grundet sammenlægning med Tarm

*** VE-andelen er et vægtet resultat, baseret på varmeværkerens varmeproduktion i 2022

3. Biogas i naturgasnettet

Fra Evidas hjemmeside:

Gas er inde i en rivende udvikling. Den gas, vi sender ud til kunderne, er under forandring i takt med, at vi tilslutter flere biogasanlæg rundt om i landet. Andelen af grøn gas svarede i 2022 til 32,6 procent af gasforbruget i gasdistributionsnettet. Med den stigende biogasproduktion og et markant faldende gasforbrug er det realistisk, at hele det danske gasforbrug i 2030 fysisk kan være dækket af danskproduceret biogas.

Tabel 1 viser fordelingen på fjernvarmeproduktionsformer i 2022. Bilag 1 viser fjernvarmeproduktionsformer fra 2013 til 2022.

Hvis der indregnes 32,6% VE i naturgassen, ender resultatet for 2022 på 86,5% VE.

I 2021 blev VE andelen 80,8%, ved indregning af 20% VE i naturgassen. (Hvis der i 2022 blev indregnet 20% ender VE-andelen i fjernvarmen på 84,0%.)

Hvis biogas kan dække det danske gasforbrug 100 % i 2030, bør det vurderes, om ikke det er en god ide, at bibeholde gaskedler til dækning af spids og reservelast i tiden efter 2030. Det kan blive en stor omkostning for varmeværkerne at omstille de sidste ca. 5 % til VE, og dermed en stor brugerøkonomisk omkostning. Samtidig vil bibeholdelse af gaskedlerne gøre, at varmeværkerne har et

brede vifte af produktionsformer og derfor mindre risiko for pludselige prisstigninger som følge af pludselige mangel på brændsler, afgiftsændringer eller andet.

Tabel 1: Fordeling af fjernvarmeproduktionsformer

Fjernvarmeproduktion RSKK 2022		MWh
Naturgas kraftvarme	11,7%	47.416 MWh
Naturgas kedel	8,4%	33.842 MWh
Naturgasdrevet varmepumpe (VE = 50%)	0,0%	0 MWh
Oliekedel	0,0%	0 MWh
Varmepumpe (VE = 100%)	15,0%	60.953 MWh
Halm/Flis/træpillekedel	23,5%	95.344 MWh
Solvarme	8,2%	33.374 MWh
Biogas	3,7%	15.181 MWh
Elkedel	12,2%	49.447 MWh
Overskudsvarme	17,2%	69.664 MWh
Total produktion		405.219 MWh
VE%		79,9%

*Naturgas VE andel udgør ca.: 32,6%

VE% inkl. Grøn gas: 86,5%

*kilde: Evida (<https://evida.dk/gron-gas/>)

4. Fjernvarmeforbrugere

Siden 2015 har fjernvarmeverkerne oplyst antallet af fjernvarmekunder. Der er i perioden fra 2015 til 2022 blevet tilsluttet samlet 1.058 flere fjernvarmekunder. Dette er både nye udstykninger, konverterede naturgasområder og nye tilslutninger indenfor eksisterede fjernvarmeområder.

Tabel 2 viser udviklingen på de enkelte fjernvarmeverker.

Kun Grønbjerg ser ud til at have haft en tilbagegang i tilslutninger. Administrationen er ikke vidende om baggrunden herfor, men ikke hele Grønbjerg er omfattet af tilslutningspligt, så der kan være nogle fjernvarmekunder, der er konverteret til varmepumpe eller anden individuel opvarmning.

Tabel 2: Fjernvarmetilslutninger i RSKK

Antal fjernvarmeforbrugere	2015	2022	Ændring
Hemmet	170	170	0
Hvide Sande	1.527	1.692	165
Lem	718	721	3
Ringkøbing og Kloster	4.472	4.800	328
Skjern	3.196	3.544	348
Spjald	585	615	30
Tarm og Ådum	1.957	2.027	70
Tim	315	323	8
Troldhede	258	260	2
Videbæk	1.953	2.072	119
(Ørnhøj-)Grønbjerg (2016)	165	150	-15
Total	15.316	16.374	1.058

5. Forventning 2023

I 2022 blev følgende projekter etableret/igangsat:

- Ringkøbing har idriftsat ny 4 MW elkedel på Kongevejen.
- Videbæk Varme har fået godkendt et projekt for en ny akkumuleringstank.
- Hvide Sande er i gang med at få godkendt en ny akkumuleringstank.
- Tarm Fjernvarme har fået godkendt et varmepumpeanlæg og elkedel, men da de allerede er på ca. 100% VE, vil dette ikke flytte noget i energiregnskabet.
- Skjern Fjernvarme har fået godkendt varmeprojekt for optimering af udnyttelse af overskudsvarme fra Skjern Papirfabrik
- Tim Varmeværk har fået godkendt varmeprojekt for etablering af en 2,4 MW elkedel

Det vurderes på baggrund af disse projekter, samt optimering af tidligere etablerede anlæg, at der i 2023 kan opnås en VE-andel på 82-84 %.

Ringkøbing Fjernvarme har den 5.6.2023 fået godkendt et varmeprojekt for et nyt flisværk. Hvis projektets tidsplan overholdes, forventes anlægget idriftsat september 2025.

Når flisværket etableres, vurderer administrationen at VE-andelen i kommunen kan runde 90 %.

Videbæk Energiforsyning overvejer etablering af et varmepumpeanlæg. Dette afhænger muligvis af om de også skal levere fjernvarme til Vorgod-Barde. Dette kan tage nogle år, inden der tages endeligt stilling til en konvertering af Vorgod-Barde.

Ringkøbing-Skjern kommune har entereret med Planenergi om at lave en screening af 21 landsbyer for potentialet for at lave en fælles varmeforsynings løsninger. Screeningerne er lagt frem på kommunens hjemmeside. (<https://www.rksk.dk/om-kommunen/planer-og-kort/varmeinfo>)

Flere byer arbejder på at konvertere fra naturgas til fjernvarme, mindre fælles varmeforsyningsanlæg eller individuelle varmeforsyningsanlæg. Hvor mange af dem der ender med at blive realiseret er endnu usikkert.

I kommuneplan 2021-2033 er byrådets målsætning for fjernvarmen:

- Fjernvarmen anvender vedvarende energi: 85% i 2025; 95% i 2030 og 100% i 2035.

Med de igangværende aktiviteter, vurderes disse målsætninger fortsat realistiske. Det kan dog afhænge af om biogas i naturgasnettet vil blive anvendt som spids/reservelast på enkelte varmeværker.

6. Fjernvarmepriser

Krigen i Ukraine og de deraf afledte konsekvenser med blandt andet meget store udsving i naturgaspriser m.m., har haft stor betydning for fjernvarmepriserne i RSK.

Tabel 3 viser prisen for et standardhus på 130 kvm og et energiforbrug på 18,1 MWh for de enkelte værker. Her ses det at der er meget stor forskel på, hvilke konsekvenser det har haft for de enkelte varmeværker.

På trods af at det er mange små varmeværker vi har i RSK, har varmeværkerne hidtil klaret sig rigtig godt sammenlignet med resten af landet. Den 1.1.2022 lå det vægtede gennemsnit for fjernvarmeprisen på et standardhus på 130 kvm. lige under landsgennemsnittet. Da vi endnu ikke har data for den 1.1.2023, kan vi endnu ikke se, hvordan varmeværkerne har klaret sig sammenlignet med resten af landet.

Hvor længe de forhøjede varmepriser holder ved er usikkert, men da de europæiske gaslagre er fyldte og naturgasprisen derfor er faldet væsentligt, på baggrund af den lavere efterspørgsel, forventes det at varmepriserne vil falde noget den kommende tid.

Tabel 3: Fjernvarmepris for standardhus på 130 kvm, 18,1 MWh forbrug

Varmeværk	01.01.2022*	2023**	Vægtning 2022
Hemmet	15.919,00	18.520,63	0,9%
Hvide Sande	9.903,00	1.810,00	10,0%
Lem	12.523,00	12.900,00	8,4%
Ringkøbing/Kloster	16.905,00	25.728,00	27,7%
Skjern	10.795,00	11.238,50	19,2%
Spjald	13.033,00	22.000,00	4,6%
Tarm	11.379,00	14.987,00	13,7%
Tim***	19.560,00	21.143,75	2,2%
Troldhede	22.216,00	33.415,00	1,2%
Videbæk	8.139,00	9.473,75	11,1%
Ørnhøj-Grønbjerg	15.691,00	17.082,00	1,1%
Gennemsnit	14.187,55	17.118,06	
Vægtet gennemsnit RSKK	12.859,38	15.876,47	
Vægtet gennemsnit DK	13.040,85	-	

*Data fra forsyningstilsynet

** Data fra varmeværkerne

*** data for 2023 fra varmeværkets hjemmeside

Bilag 1:

Varmeproduktion (MWh)	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Naturgas kraftvarme	91.599	35.271	61.186	41.170	49.332	56.406	31.041	53.328	47.416
Naturgas kedel	179.262	169.460	154.024	134.220	108.875	73.084	54.894	55.494	33.842
Oliekedel	4	0	0	4	0	0	2	0	0
Naturgasvarmepumpe	0	0	0	246	14.912	17.706	11.446	0	0
Halm/flis/træpillekedel	104.692	114.318	118.229	116.262	115.411	114.651	103.281	105.652	95.344
Solvarme	15.730	26.015	26.810	25.380	32.557	30.919	33.939	28.761	33.435
Elkedel	7.387	25.192	13.950	15.388	16.828	25.727	58.172	53.317	49.447
Varmepumpe	0	0	649	1.371	1.393	6.317	24.718	64.904	60.953
Overskudsvarme	38.417	39.244	40.580	68.096	74.563	71.574	74.975	78.883	69.664
Biogas	0	0	6.926	11.853	11.649	13.220	12.744	13.186	15.181
Total RSKK	437.091	409.500	422.354	413.990	425.521	409.604	405.212	453.525	405.281
VE% RSKK	38,0%	50,0%	49,0%	57,6%	61,1%	66,2%	77,4%	76,0%	80,0%
Fossil produktion	270.865	204.732	215.210	175.517	165.664	138.344	91.660	108.822	81.257
VE-produktion	166.226	204.769	207.144	238.473	259.857	271.260	313.552	344.704	324.024

Status for fjernvarmeværkernes omstilling til vedvarende energi 2022

Varmeproduktion	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Naturgas kraftvarme	20,96%	8,61%	14,49%	9,94%	11,59%	13,77%	7,66%	11,76%	11,70%
Naturgas kedel	41,01%	41,38%	36,47%	32,42%	25,59%	17,84%	13,55%	12,24%	8,35%
Oliekedel	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Naturgasvarmepumpe	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%	3,50%	4,32%	2,82%	0,00%	0,00%
Flis/træpillekedel	23,95%	27,92%	27,99%	28,08%	27,12%	27,99%	25,49%	23,30%	23,53%
Solvarme	3,60%	6,35%	6,35%	6,13%	7,65%	7,55%	8,38%	6,34%	8,25%
Elkedel	1,69%	6,15%	3,30%	3,72%	3,95%	6,28%	14,36%	11,76%	12,20%
Varmepumpe	0,00%	0,00%	0,15%	0,33%	0,33%	1,54%	6,10%	14,31%	15,04%
Overskudsvarme	8,79%	9,58%	9,61%	16,45%	17,52%	17,47%	18,50%	17,39%	17,19%
Biogas	0,00%	0,00%	1,64%	2,86%	2,74%	3,23%	3,15%	2,91%	3,75%
VE% RSKK	38,03%	50,00%	49,05%	57,60%	61,07%	66,22%	77,38%	76,01%	79,95%